

Euzkadi'ren areiurak euren arpegiak abertzale irudiaz estaldu oi - dabez saritan. Ofegatik, batez be gaur, zur ibiltzea dagokigu aber-tzalioi.

Lgo. urtia

78'gn. zenbakija

Idazkolea ta banakolea: Correo, 17'gn.

Bilbao'n 1937'gn. jorralla 2'gna. barikua

15 eunen

Euzkadi'ko guda-oñetan jo ta ke

I axistak, indar guztiak batuta, era guztietako armak erabilliaz aurera egin nai izan dabe, baña gure gudarien adore eta kemenaren aurrean geratu beaŕean aurkitu dira.-Lekeitio'ko guda-oñetan paxistak anka jokuan.-Egazkin bi luŕera jaurti paxistei.

Euzko guda-oñetako bakea amaitu da oraingoan.

Alde batetik eta bestetik bizi ager-tu dira paxistak.

Mola general zital eta odol-zalia Gazteiz'en egona da egunotan eta gu-da oin oneitan egin al leikian auŕera-kadaren bat ikasten egon be.

Paxistak jöten asi dira.

Aramayona, Otxandiano eta Ubi-dea artean dagozan tokietan bizien.

Oñatik ez dabe ezer lortu.

Lenengo ekinalean, gure gudariak ostekabeen atrapaula, zerbait egin al izan eben aranehun.

Ez askorik.

Ekinalea bizian artu al izan eben luf zati eskela ezla gantatziko.

Gañera ezin gogofu al izan da ber-tan.

Gure gudariak kemenex eta adorez beterik laster atarako dabe bertatik.

Atzo bertan, joaldi baten, aranehun lortutako leku batetik afapalada ba-ten atara ebezan.

Paxisten joaldia gure esien aurrean odolatan blurtuta geratu beaf.

Gure gudariak ez bai - dagoz are-rioari auferakadarik lagateko

MARKISA ALDEAN

Goiz-goizetik asi san atzo arerioa alde onetan.

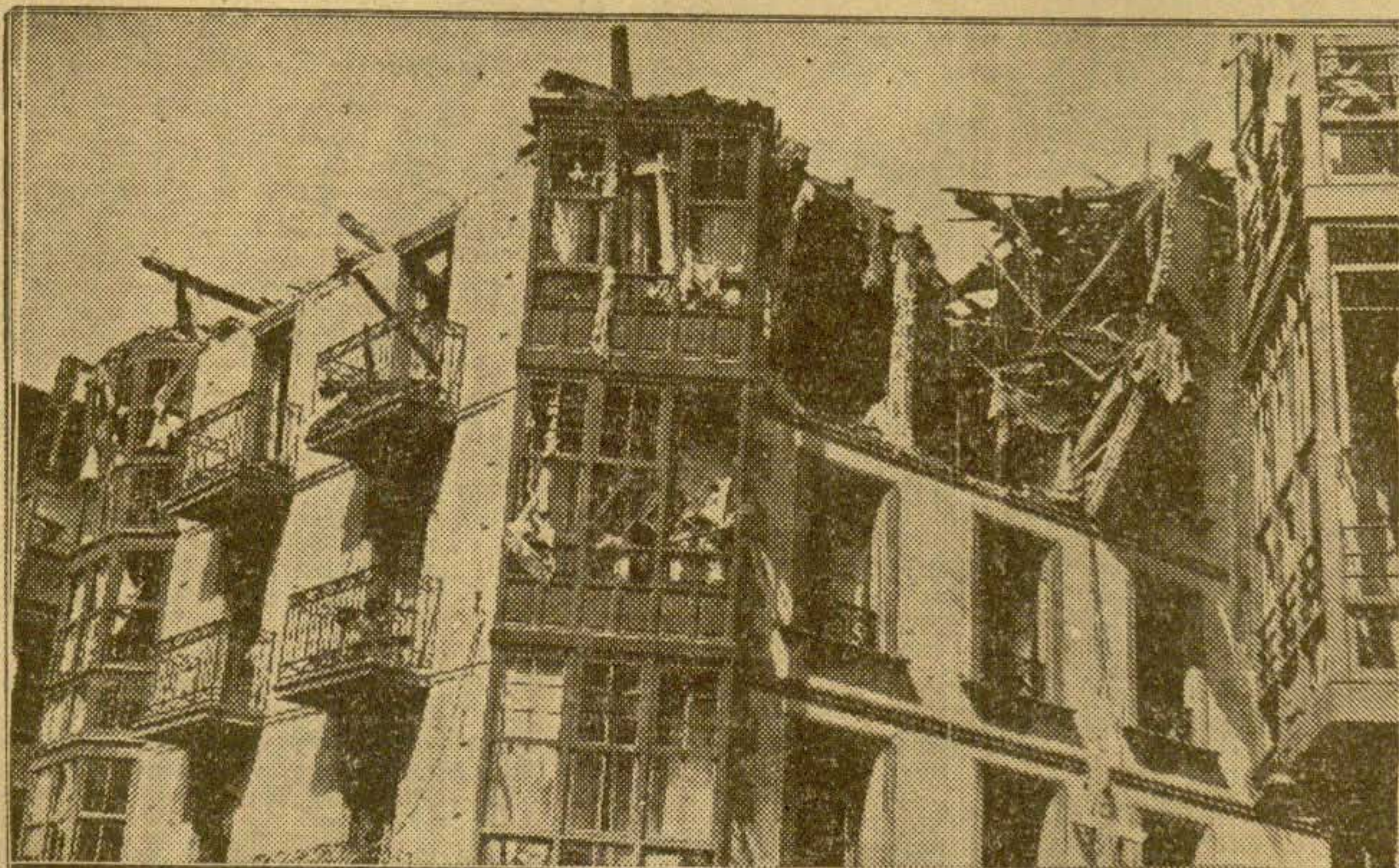
Gudarako arma guztiak erabili zi-tun.

Pusilak, izkilazkafak, kañoiak eta morteruak zarata bizian asi ziran.

Gure gudariak elziran bildur-tu oñatik.

Parapetoetan zur eta gertu auŕe-rakada gurarik agertzekotan laster ebagiko eben.

Egazkinak be agertu ziran goizean.

Paxisten ankerkeriak Durango'n egin dätuen lanak ez dira beigoan azituko. Ara er etxe batzuk, zaroa zulatuta.

PAXISTAK EUZKADI'N

Urea batzen.-Langilleak kalera.-Agindu gogorak.

DIRU EMOLEAK

Donostia.-Etxuar'daf Perdiñandak mi-la peseta eman ditu abefi arpiderako. Calber etxeak bi mila ta bosieun.

LANGILEAK KANPORA

Iruña.-Aldundi, Osategi eta Zoro-ete-ak ruñ eta amazortzi lagun kanpora jau-ŕe ditue matxiñadearen aurkako uste izan diralako.

DIRU GORDETZALEAK

Lizara.-Mambrosa eta Afate'taf Kar-mele detenidu dute mila ta beŕeun peseta aurkitu dituelako zidafetan.

AGINDU GOGORAK

Gazteiz.- Gobernadoreak emon dabeu agindua beteaz paxisten artean eta erbeste-an bizi diranak erbestetat' diru guztia agin-tariei emon biarko dautse. Diru ofen or-dez paxistena artuko dabe.

UREA BATZEN

Donostia.-Oraintsu agertu dan agindu bat beteaz paxisten artean eta erbeste-an bizi diranak erbestetat' diru guztia agin-tariei emon biarko dautse. Diru ofen or-dez paxistena artuko dabe.

Uŕe diruak eta uŕe-utsa dabenak be oso-osorik agintarien eskuetan laga bea-ko dabe.

Bonba ugari jaurti ebezan eta izki-lazkafekaz (ametralladorekaz) suaga-tuten ekin eutsen.

Bi aldiz jöten asi ziran, baña ordu erdu inguruko ekinalek egin zituen bakotxean gure gudarien adorearen kemenaren aurrean geyagorik ezin izan ebelako.

LEKEITIO'N

Lekeitio'ko guda oñetan bizio eta gartsu agertu ziran atzoko egunez gure gudariak.

Artilleriak eta morteruak ekinalean jardun ziran Goimendia'ko paxisten tokietara suagak jaurtiten.

Toki onetan paxistak ainka jokua-ri emon eutsen. Izkilazkat bat laga-ta iges egiten ebela argiro ikusi al izan eben begiraleak.

Amabiak inguruan, lenengo ikare-tatik ur'enda, piztialdi bat izan eben paxistak.

Piztialdi labura oñatik. Gure gu-dariak erantzuten asi ziran ordukoxe izilduta geratu bial izan eben.

Astefka'ko guda-esiak gordeten di-tuen gudariak zorionez eta aintzaz bete ziran atzo.

Eizmendian zauritutako batzuk, egon ziran euren suagak elduta. Zau-rituok ez dira gudariak, basefitaŕak baño. Geroago, min andirik barik, bigunkiro joak izan dirala jakin do-gu.

DURANGO'KO suagaketen ondoren

Durango'ko etxetan negafa da begietan. Etxeak lufa jota, kaleak eten da, or-mak zulatuta, biotzak lef eginda.

Min eta negaf ulua besterik ez dogu entzun eta igari gure ibileran.

Zoztoŕez beteriko kaletan langile bioz-tunak traste zafak bastatu eta jasöten.

Bardín etxerik geyenetan.

Ikusi ezik ezin lei sinistu zenbateraho-koa izan dan egazkinen basatikeria.

Etxe zafetan eta elizeetako zoztoŕ ar-tean ildako geyago agertu ziran atzo. Len-goekaz bat eginda eundik gora dira berun ilkoŕak betiko atsedena emon eutsenak.

Eun eta ogetamaf bal.

Emakume eta umeak geyenak.

Oraindik gaitz da ilen izenak agertzea. Asko igafi ezinean geratu ziran eta ez da efiez izango euraŕk ezagutzen.

Beste egunen baterako laga beaŕ nai ta ez ildakuen izenak agertzia.

Atzo, osategian lenengo osakuntzat egin dako zauritu ugari izenak emon gendu-zan.

Ez egozan guztiak; lenengotan osate-gian sartu eta izenez agertuak baño.

EIBAR'EN

Beste guda-oñetakuak legeŕ toki onetan dagozan gudariak lan ugari izan eben atzo.

Arerioa batzafutuen igafi zan bi al-dietan. Gure gudariak morteroak eta kañoiak erabilliaz paxisten asmo ofetik ziara galerazo ebezan.

ELGETA'N

Zer esan gitxi guda-oin oneitan. Gudan izan oi diran tiro banakak, joaldi gogorik egin barik.

ELORIO'N

Kanpantzar'eko kañoiak ekinalean ibili dira egun osuan.

Aramayona aldetik bizio eta in-dartsu jo dau arerioak. Egazkin uga-ri agertu ditu alde onetan eta egaz-viñok egun osuan eten-bako lana eri-ten ibili dira. Emengo gudariak obe-tuago gogofitzaŕen Udala eta Kaŕa-kañ'eko esietara atzeratu beaf izan dabe. Ofelaxe agindua dabe agintariak egokingo izango dan ustex.

Elorio'ren gain egazkinak bonfa batzuk jaurti ditue. Lau egazkin izan dira ibili diranak.

GORBEA MENDIAN

Gabaren itzaltasunean Gorbea men-dian sartualdi bat egin eben atzo pa-xistat' gudari talde batzuk.

Zaldigañekoak eta abaf izan dira Gorbea'ren bafura sartu nai izan da-benak.

Euren gurariak txarto urten dautse ofaltik.

Gure gasteak, konturatu ordukoxe, neufiak artu ditue eta gudari ausar-ditsuok inguratuta laga ditue, nora urtenik ez dauketa.

Eguna argitu orduko laster kontu-ratu ziran paxistok egin eben zorake-

riagas eta urten nai izan eben, baña gure gudariak zindoki eusten dautse batuan.

BESTE GUDA-OÑETAN

Beste guda-oñetan alpagati berezi-rik ez da egon.

Gure gudariak gertu dagoz arerioa-ren edozelako auŕerakada eta joaldiet eutsiteko.

Adorez eta kemenex beterik ikusi gen-luzan atzo.

Arerioak bere indaf guztiak gure Euzkadi onetan batu eta indaf ofetik erabiltzen asi ba'da be here asmo an-kefik ezin lortu al izango dau, guda-rien abeftzaletasunak ez dautsolake lagako.

Inoiz baño tinkoago, irmoago gu-dariak!

Uŕutizkiñak

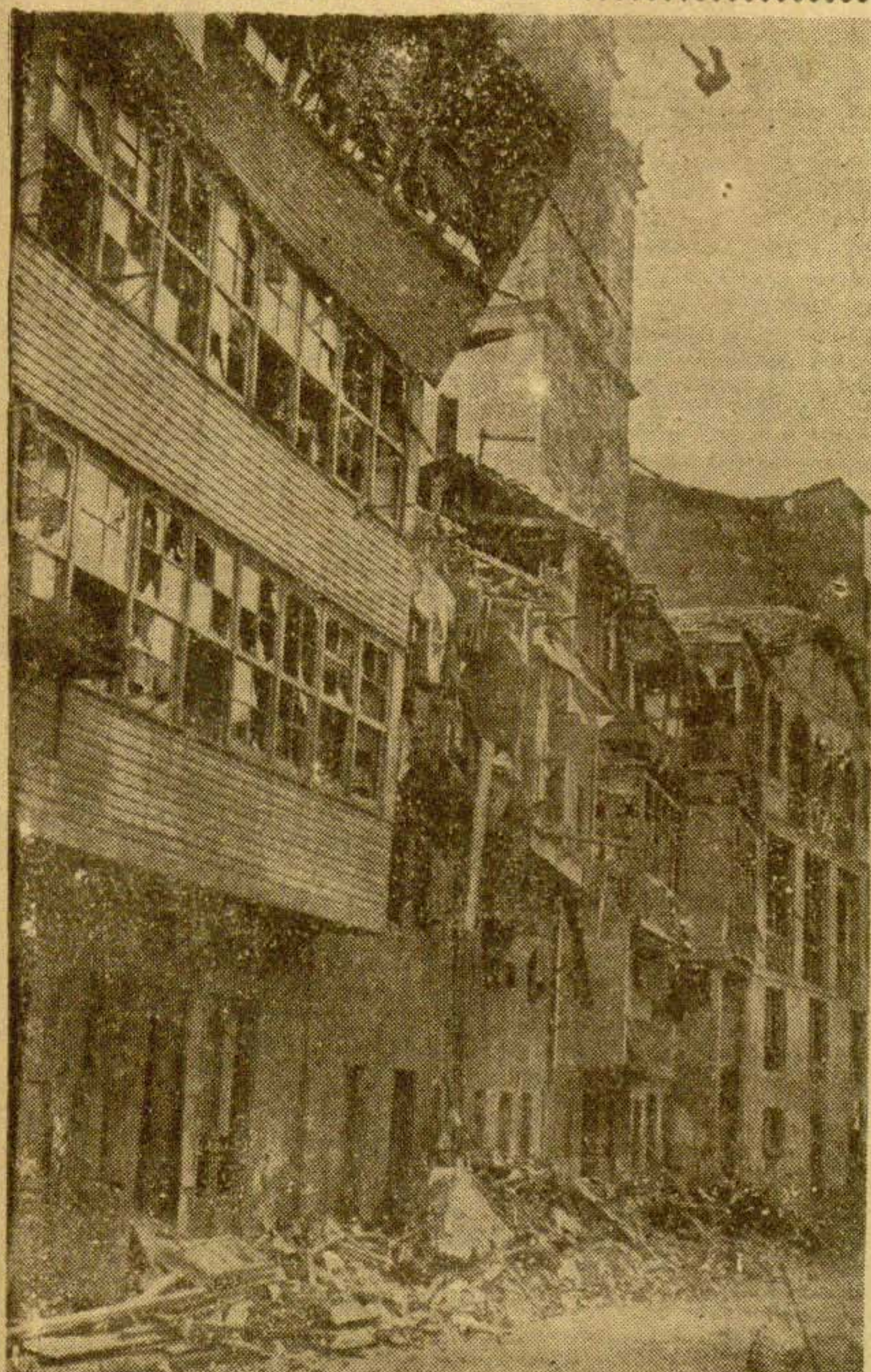
Zuzentza ta Gogo-Lantze Zaingoa

Zuzentza Zaingoa'ko sail guztietarako:

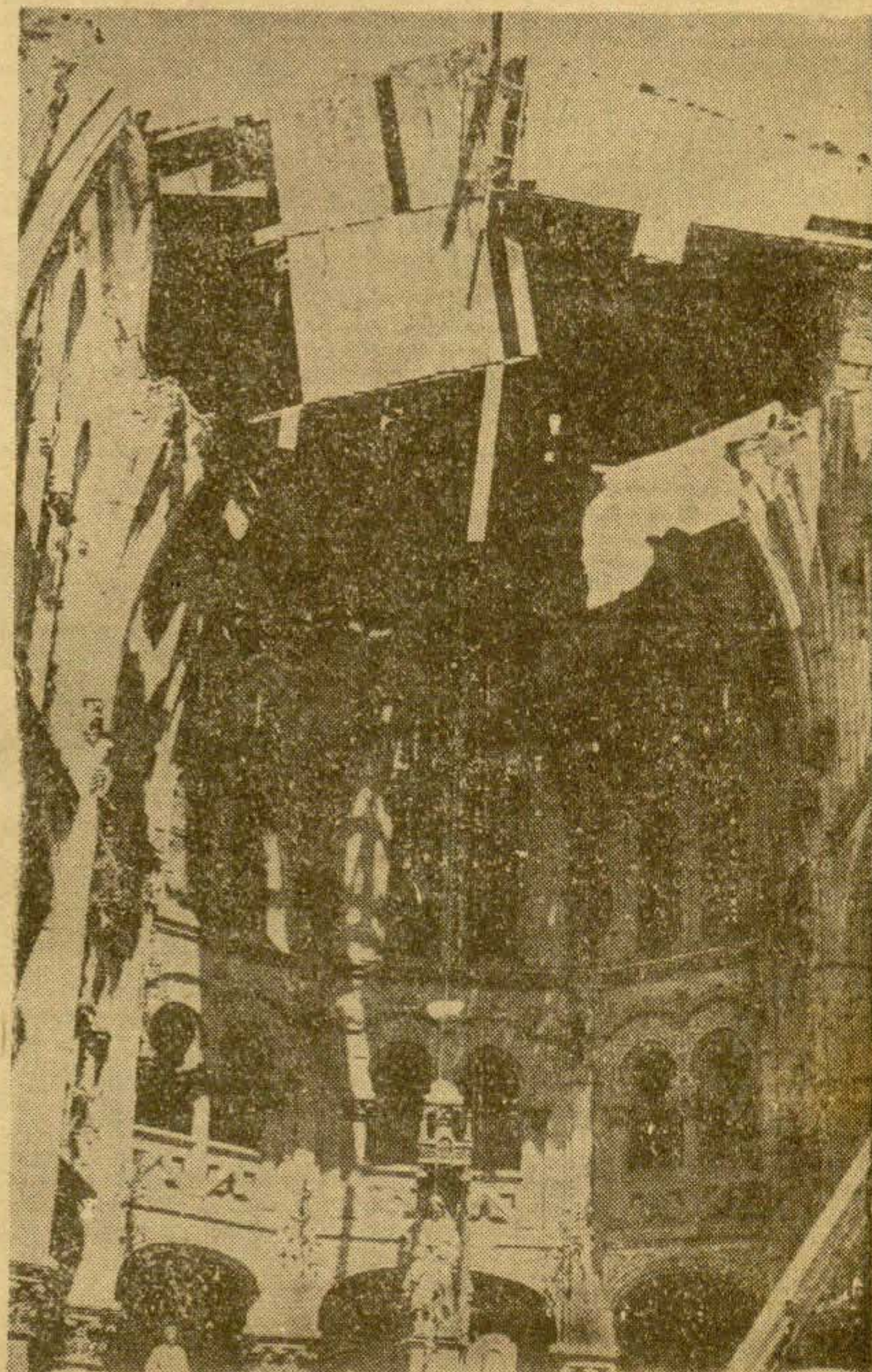
	17.934
	17.935
	17.936
Burukidea'rena	19.545
Idazkaritza berezia	19.545

GOGO-LANTZE

Idazkaritza nagusia	14.898
Irakaskintza, 1'go. maha	14.847
Irakaskintza ordezkaritza	16.292
Ederti Zuzendaritza	14.891
Legi-adirazle (Uŕutza J.)	16.293
Landolak	16.292

Etiak auŕera-bidean jartzera dafortzela? Baisbegi auŕen "ziti-lar" n" eŕi-fak. Bifinduta dakusgu guztia. Paxis af gogorak! Ez za. uste T hra zafa't beigoan azituko! Euzkadi beti-danetan gaitzetsiko zaituzte basati alenok!

Geure katoliko zintzoen lanak dira onek. Ofa or Tabira'ko josulagunen etel-zaren ondorena. Ofelakoxe katolikoak dira paxistat' biotzgo, anker basatiak.

CAMBO'REN ABERTZA.
LETASUNA

Mussolini'k, Cambó'ri, eretxi bat eskatu eutsan. Eta Cambó'k, bai emon be. Gixon ospetsuen eretxiak aldian aundikua ixaten da—ca, edozein tokian barik, aldian aundiko tokian emon bñ ixate da emon be. Eta Cambó'k be, bere eretxi meretxi Mussolini'ri emetoko, Europa'ko uri ospetsu bateko jateixe againtu bat autetxi eban.

Cambó'ren eretxiak entzuteko jakin egafiz utan aurkitzen zan Mussolini, arake jateixe apain afora eldu zan. eta kalatunatxe abertze etoyak agertu eutsazan eretxi meretxiak be, antxe entzun ebazan.

Mussolini ta Hitler be, Sanjurjo, Gil Robles eta Franco'ren ordezkariak Roma'ra erabiltzen ixileko etoikeriak ondo ezagututen ebazan.

Mussolini'k baña, jakin ixan eban gus-tija adiraldu ta gozartu ondoren, espafiat paxiotaf bafjak jñotseari zalanza bat-tuk agertuten asi zan, eta itzetik ortze-rako gure'nda eferzi zalanzarik agerikue-nak erakusten. 1932'gareneko dagonila ro' gaiten Sanjurjo'ri Sevilla'n jazo yak-a na atatu eutsen, eta zalanza bafjak ager-tuten asi.

Cambó'k, baña, etoikeriaren gure'nda begi aurtan ixan ba eban lez, 1932'gare-neko dagonila ro'garena antxina il zala esan eutsan. Eta ordez, e ain jayo dan ai di bafi au, beste era Leakea dala, egia batetik bestera gurenda eguna ospe aundiz ospatuteko aldian bixi ziral ta.

España'ko gudarotia—Cambó'k jaiten eban—txitxarotia laguntzea bafiteko da la, aberatsen alde jakiko da. Beraz, es-kefataz langien langile'ndafa, gure alde jakiko dan gudarotia, egun batetik bes-tera deuseztuko dau.

—Eta otsalako auteskundiak?—Mussoli-ni'k jardetsi eutsan.
—Otsalako auteskundiak! Eskerfataf otsalan ixan eban auteskunde'gurenda, ja-

KALEKO MARMARRA ii KRISTAUAK EZ!!

Apurtu beaean dira gure baitak. Ezin egon lafiak garabiziki. Olot ola-uzko itxaso-beltza iduri gure buruak. Faxista'ngakoren koldarkeriak, iñoi-ksu ez dan koldarkeriak, deabruak ber-berak asmatu izango dan koldar-keri itxasgarriak, onetatik kanpora ate-ra bai gaitu.

—Nor ez?
Eusko-efi bat bota digute ankar go-ka. jEusko-efi bat!
jErexa alda buruko odoljezko itxaso masia baretzea?

Sua zerioten egazkin deabruak. Erioz-min dan sua. Etxeak, ka'kale, elezak jguzia mizafotik aterazen duan ondumendizko sua!
Eta une berean, ur-bedeinkatuz igur-tzitalako beste aldeko ala'utsak "jJauna, Jauna, Jauna" ka arliko zitazizidun.

jZuek kristauak?
jKristauak ez!
jNoiz, non ean zuan Kristo'k gera-teak sutu beaf dirala?
jNoiz, non ean zuan Kristo'k, su-gak, emakumeak eta apaizak erail beaf dirala Zuek irabazteko?

Eta zuek, efi argindik esnatzeke zanean emakume zintzoak eleizak erdi-beretrik ziranen, mojatxo eufgabeak, mojatxo bigunak otiztetan ari zira-nean, apaiz agurgariak, Kristo ber-be-raren benetako ordezkarak bere erik-tzaren misterio ikaragarria beritzen ari ziran une ber-be-ran, jgazakihak bi-dal zenituen su jarjo!

Eta ankar gora erori ziran etxeak, ankar gora erori zan Eleiz-Nagusí bat, ankar gora erori zan lekaimetxe bat, eta onmatzar artean, suz inguratuta, karaxi artean, emakumeak, autak, at-onak il ziran soñak txiki-txiki eginda. Guda dala...

jNon, non dute gudaren efiu aur jalo befiak, non guda-zitalaren efiu emakume uxuak, non gudaren efiu g-daiz kanpora bizi diran amaika ta amaikak?

jZuei bost ajo!a!
Jauna, Jauna, ka ari zifaten, ete une berean gutan zan efi bat. Kristau-rik baldin bada kristauetakoan dan efi. Eta zuek eman zenituen su.

Erabaki da Catalun-ya'ko krisisa

Barcelona. — Generalitat'eko Gober-nuko krisisa erabakita zegoa ean zien atzo Torradellas jaunak izparka-riki.

Ministruak leantatuta zendea gal-eratu zuan, bafja euren bñi Genera-litat'eko ledekari jaunak jaldin efte ez ziela izenik emango ean zien, Go-bernuaren oniritzia Companye berak oniritzi arte.

Gauf aratsaldeaz balitzakela zerbait berri ematen-ta, befi ikertzera joateko ean zien izparkariki.

soin beko gurenda txatxafa ixan da—Cam-bó'k erantzun eutsan.
Auteskundik galdu ta irabazi ixaten di-ra. Eta ofeik, leenguetan astiro ta bigun samar atubaz eta gero zigofa erabiltzaz, beriala buruzbera jarten diranak dira—eotxi e'—eutsan getu.

Gudarjen zigof bidezko jaurlaritza bat gurgu ebala ean e'—eutsan Cambó'k, Mussolini'ri. Araudi lagijak egiten dabezan Efkala baño. Gudar'—aurbatza'ren zigof-ak, ba, aberatsen ogasunak eta bixitza be, obeto alderotari, txaverda urten eta paxio'faren alde gudea irabazteko.

Eta ean ebanearen sendogafitatz, beste iz onek oguzi ixan e'—eutsan Cambó'k Mussolini'ri.

"Gudaletxetan eta ixontzitegietan dan kezan guda izkifubak naiku yakaz, gauf, espafiat gudarotia'ri, txaverda urten eta paxio'faren alde gudea irabazteko."

1932'gareneko ufiu g'gaiten eskerfataf erakutsi, ixan eban sendotasuna erakutsi-ko ez daben lez erakutsi b'lebe be. Italia'k bidalduko leukezan guda izkifu batuk na-ku ta laf ixango litzakez gurenda gote-rik gabera irabazteko."

Cambó'k ean eutsazan itz zoragaf; arei-kaz, Mussolini gaitanbera lez bigunduta jafi e' zan; alkafizket'—asikeran zalanza —malditza eko'—entzo agertuten zana, itxarotenez baikoituten.

Cambó ta Mussolini'ren alkafizketa are-tetik urten e' zan España'ko paxiotaf bafi jak ekafi ixan daskuben guda ezeskafi au.

Mussolini gixagaxua, txifua ixan bai litzan atzietu ebena. arebeste ames zoragafiz lilu'—tuta ba'—leguan, gurenda ospatuen Madrid'era juango zala ean e' —eutsan arek jGaxua! Ondio be. Musso-lini, Madrid'era juan—etofija egilek'—a, España'ko paxiotaf bafien gurendari itxaroten dago... Cambó'ren esanak zini-tuta dabilanari, Mussolini'ri jazo ixan ya-kana safi jazo ko yako...

jZuei bost ajo!a!
Jauna, Jauna, ka ari zifaten une berean, goltik bera zetozen Eleiz-Na-gusaren ormatzafak.

"Jauna, Jauna, ka ari zifaten une berean, odolotan bai erori zan eskue-tan Kristo'ren gorpuitza eskutan ze-dukun apaiz agurgaria. Ausita, zuloz beteta, odolaz zeriotela, soñ zati txiki-tuak batera ta bestera banatuta, eman zuten azken amasa meza deuna en-tzuten ari ziranak.

jZuei bost ajo!a!
Jauna, Jauna" zenituen. Eta une berean jekaima etxe bat sutu zenuten. jBai aldakizue Lekgimeitza o to iz-tetxe dala? Anixe erai zenituen za-kuñak bai'lira amabi monjatxo.

jZuek Kristauak?
jBai aldakizue zer dan Kristau izate?

jI ufen zalarik, "Alkar maite izan zaitzete", ean zuan Kristo'k ber-berak. Eta zuek... jBai aldakizue zer egin dezuten?

jZuek kristauak?
jBaño nondik nora?
jNondik nora izan kristau, Kristo ber-be-raren ordeko zakufa bailitz erail eta min-zafatarik sentitzen ez duana?

jZuek kristauak?
jKristauak ez!
Diru — zala madarikatuak. Gaizkin biotz-gabeak, Efi gabeko semeak. Aza-luts bafien gabeak. Abere makufak. jBaño kristauak ez!

UZTURE.

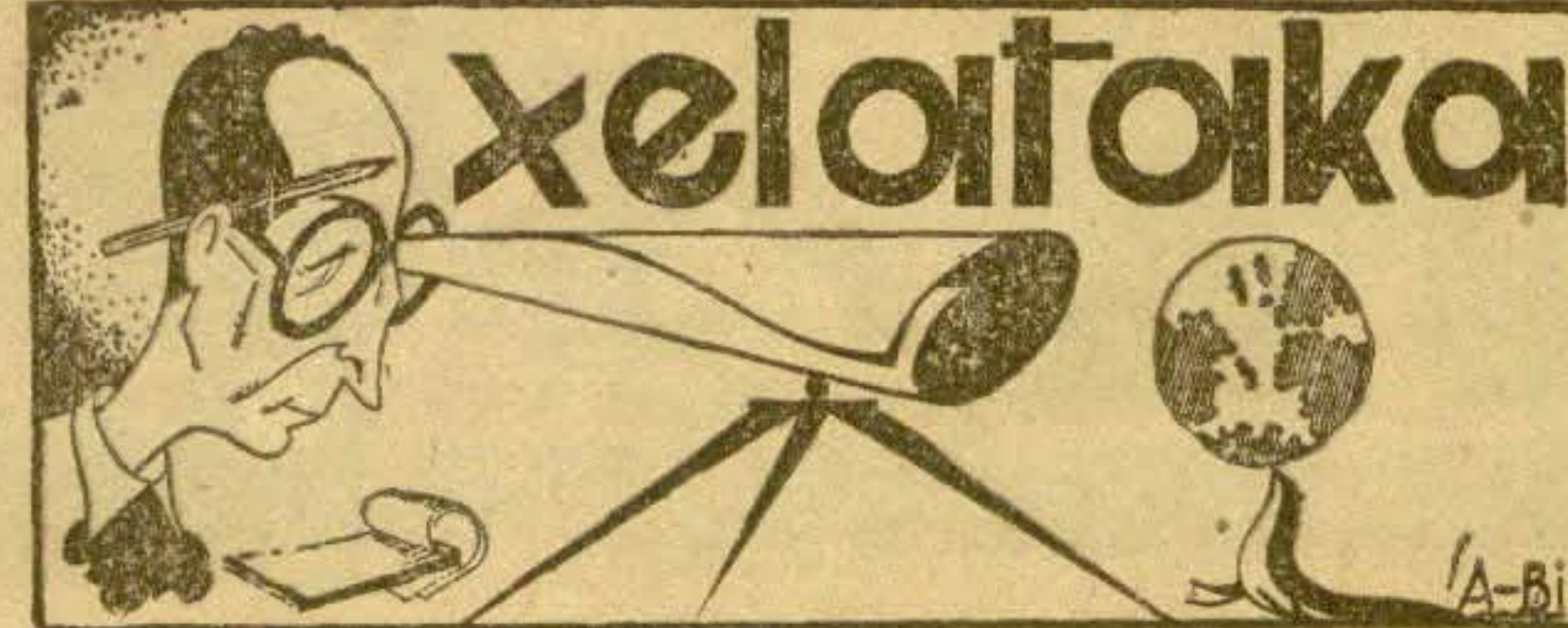
Ibarra (Orozko)

Igaratz igandian (Pazkoz) emen be Abefi Eguna ospatu dogu aundikro, jauregia, albizu eleaxa, Aranguren, Olarte, Ugarran eta Urigoiti'ko anueak alkaren leyan baturik Ibarra'ko Eskar-dun lekaima txadonan.

Goxeko zortziretan jaupa erretua opaidu zan, Etxebarria'fak Luke Emakume Abertzale-Batza'ko ledekari-ta artezari zala; Ertze'fak Efkalmunda jaupari gastjak txonitz maminsu ba-ten adiroz, euskuñ, Josukisto gure jaunaren berbizkundian. Orozko batzer a au be berbitu bai dala ere geyaro Jasmaitasun'an letxe jainkuak emoni ko abefi maitasun be.

Jaunaren orokafa ikusgarfija bene-tan ixan zan, abesturik efi osuak "Ogi zenutik" abots zoljakaz. Bakar-bakisfi onura, bat aurkitu neutsan begiko jai utsera, au da, txumeskindarjaren eruz egizkenda abestu jaupa ostian ez "Agi Josu'ren Ama" eza "Itaki Deu-naren" ereserkia.

Gure menditontoretan, edurtizan

TXITXARROAK

Badu aro bat txitxaroak mizkizaleenak ere —ase uzten dituna.

Ez degu esango oraingo au danik len aitatutako aro ori. Bai ordea aro onenetan bezin mizkizaleak zaila egun oietan su-kalderatu zailkizun txitxaro batzuk.

A zer nolako abegi on egin dien etxe koandreak! Eper guriarenak ere etzuen noski ain afera bizirik irabaziko.

Izan ere... Eguzki kiskalgaf'pean egaf iz itobezaren arkitzen danari busti zai-ozue mingain mufura ur tanto bakarez be-derik eta zorabioan zenden begi motelak bat batean ermetzen ikusiko dituzue.

Sukaldeak argal eta utsik arkitzen di-ran aldi onetan ez da ba txantxetako ger-taria jan gaitz apalak ornitze.

Ainbeste n'aitetara e'ltatzearen kil-maketa daraman paxio'fak merezi du be raz idatziko baten omena. Era berean afantzaleen artera ere bafatu bedi omen-txo onen lantza.

onespentzeagatik bezela jariva lengo eguneko jai goguan gaitia.

San Jose egunian Bermeo erijan jai aundiyak ziraden edefak agiyen; goizetik an asi ta atsalde guzian ofelakorik ez da izan aspaldiyan.

Bigafen Lagundia Itxarkundia'kua zer nai gaur egiteko bildur gabekua; jai ori izandu da gu antolatua igarotzeagatik egun bat bapua.

Golzian goizetik euzko eresiva txokoak alaitzeko zan garaz asiya; bildurik San Andres'ko talde berezia laguntzen egin digu alduen guzitya.

Bigafen lagundiko ikurin befiya gurutze zurryagas orlei da gofiya;

PAXISTEN GARAITZAK

Iru gudasail ilda-koei lu'—emoten

Andujar.—Cordoba aldeko gudofeta-ko izpafak agertzen dabeaz, paxi-tak izan dituen kalteak aundik dira. Gudarotia'ko asinialdiaren ondoren, oraingo auzo lepoakada gogofena.

I u gu asa' e'fizealek arahagun, as-teazken eagan, paxisten lotza lur-—emoten jardun eban, Alcaracejos eta Villanueva del Duque artuteko izan ziren bafitadlan jaitakotak.

Erikalar iru gudarotia bafitza ta bul-tzaka, paxistek atzetzen eragin dau-te eta Espal, Villaharta ta Pueblo-nuevo del Terrible, Cordoba'ko bide —agur'koak, laster jaituko dira efi-zalzen merde.

Villaharta'ra jo ta su diardue efi-zaleak; uri ofetan afikatze meatzotak dira.

Alan be Amaya'ren ikusgariaz, Etxe-barria'fak Luke'fak batera, Orozko'fak neskatil abertzagien aldra bat Bilbo-ra zan. M. A. B'ko jaitzarija izan ezik, berton baimena emon bñ eutsanak ukatu eutsalako.

Kereizodon, sagaf, madari ta ikon-dok be bipilez orniduta, igali ugari-jen agerpena dakate, aguf.

Mazalagandaf Aya.

egon arien, arduraz zelatari dabilizan euzko-gudarijak pe, Abefi Eguna os-patu dabe jaupa ta jaunarenagaz; es-kefak jainkuari ta gure mutil adore-tsu onei, gentzaz bizi gara solo-baso lanetan.

Ganera Urigoiti'ko auzuan, aste gu-reneko txonitzak, baita Igaratzeko an-torikuntzak, Ayegiz'fak Itaki Aba txonitodunak egin dituz; baña aurt-en lekalde jainkijaren ordeaz, jaupari janz-kijagaz tñili dabil; gozian ez gabean be alkaren leyan txadoneratutun izan yakoz auzotar gusfijak. Atxurafat Zolla, auzo ofetako txanburu gaitia, ezker oheko zauri bategaitik oeratu ta el-dago.

Alan be Amaya'ren ikusgariaz, Etxe-barria'fak Luke'fak batera, Orozko'fak neskatil abertzagien aldra bat Bilbo-ra zan. M. A. B'ko jaitzarija izan ezik, berton baimena emon bñ eutsanak ukatu eutsalako.

Kereizodon, sagaf, madari ta ikon-dok be bipilez orniduta, igali ugari-jen agerpena dakate, aguf.

Mazalagandaf Aya.

Kalean afantzaleak ontziratu, itxas ba-fura sartu ta ur apitrik sareak afaiez pu-z-tuta ontzi gañean zabandu ondoren befiro kaieratu areraho jasan beaf dituzten kar-daba, neke ta estualdien befi zeatz zeatz bagenekigu, afañaren truke saltzaleak es-kefaten dizkigun txanponaz gañefi gure eskefaren sari oparotua oi baño nabar-menago azalduko genuke.

Txitxaroaren euzaf azpil ertzean utzi ta jakia etzafian bera dijoakigula ezipain milixkaka gauden une gozo ofetan gure eskefaren beroena afantzale bulartsuen alde ezgatu bedi.

Eguzkiak eta kresalak azala beztu di-zun afantzalea.

Oñazeak eta nekeak azpiratu izan zai-tuan itxastafa, Abertzeatasunak biotza gozatu dizun marinel.

Bejondeizula ta aguf!

A-BI.

Bermeo'ko jaiak

onespentzeagatik bezela jariva lengo eguneko jai goguan gaitia.

Bederatzik onduan ginen mezetara amafak inguruan andikan atera; gero txifingarijak zuten itetiera mila laun bai batzoki ko ate etara.

Au bukatu ondore, urdaleko gaya emakumeen gela; elzan bazkariya; lapikokua nasas afai ta ar'fija guziyetik bazan ugari jakia.

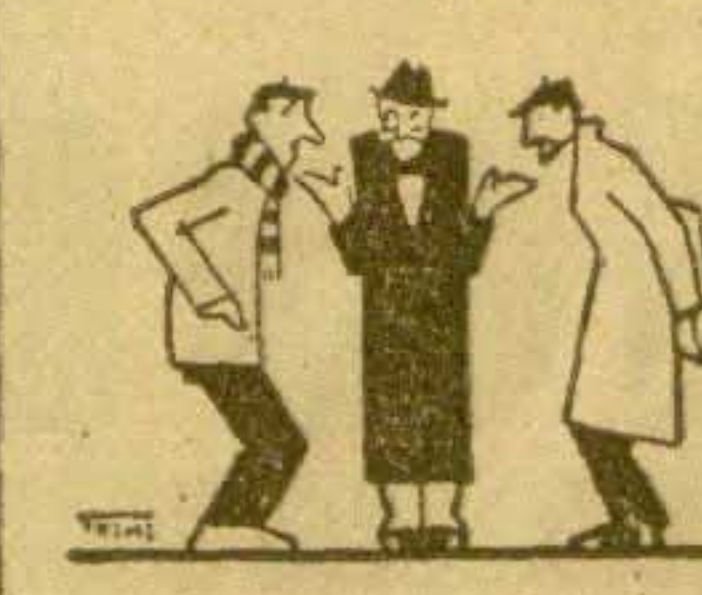
Irurak ziraneko bere alderdiyak betierkan zeduzkan antzerki-legiak; kendu al izateko alkari nagiyak asteokak bai ziran ukabikariyak.

Au bukatu zanean sofia eta dantza gelenak agertuaz euskeldunen antza; jolas garbietan bai euki daigun galza ofitura ona beti efiyen ardatza.

Abefian aldeko lantegi etsian bermeotaf asko il aifi aldi gutxiyan; begozela zerran traunde guzian sendikotak dabilta ilunez jantziyan.

Ixasuan galdurik sendiko lagunak gertatu diralako orlako egunak; eufakafi daude gauf aur txiki kulonak ta senafik gaheko ama alargunak.

Etxebarria.

BILBAO'KO izpafingiak

"Euzkadi"

Paxiotaf aberien aures-afue aurkitzen geran abefi—alde'fok, iñoz baño senduago aurkitzen zaraña diñe.

Paxiotaf bijozgiak Durango'n egin ixan daben basatikeria txafetsi ta gaiztetzen dau, ta itz gogofakaz gaiztetsi be.

Gudaren utasifik be ez dauken urriak apuritu ta bizialde otzanak erailien dabil-tranen artezari, Mola ankeja baxen kol-dafaren eskuba ikusten dau.

Eta Mola bijozgiaren eskuba, bixitza —etxerik apalenetik asifa txadoneteraño eldu-en ikusten dau... Miren Deunaren efi-txodon aldintsuta ta artezija deuseztuten, Josuagunen txadon edera sungakaz bifi-n-duten eta eurretan jaupeak egiten aurkitu ziran jaupearijak erailien...

Gaiztakeri gusti onetan ikusten dau Mo-la basatijaren eskuba, bai lekaimetxeke lekaima otzanen sain makalak sunga be-rumbifex iloitutzen be.

Jaupea egiten inarduben jaupearijak erail, euren otzi tokijan etoyak otiztuten inar-duben lekaimiak iloitze... Ofa, of, Mola'ren "katolikutasuna", ofa, of, paxiotafak al-deztuten daben Eleza deuna...

Guk, baña, azkatasunaren ixebian guda-tuten e' dogu. Eurak, oster, azkatasuna ren au la.

Mussolini eta Hitler'ek ordainduta ya-torkezuan basati ofei, baña, Euzkadi'k ad-orez erantzungo e'—jautse, ta gura dabena egiten laga barik, atzerotiz eragin.

"Tierra Vasca"

Lenengo zefendan argifaltzen daben idazlana, Tudela'fak M'rena da.

Efikak eta gixatalde aundiyak jaufi bifa-dauan agindarijare' eginbafa aztuna be aztuna dala diño. Aztuna ta arisku aundi-ku be bai, batez be inoren onutara ma-kufiteza ixanezker.

Onulafjak saritan, ustetik onenekuak dirala be, oterako diran osuak baño ka-lerako diranak samufago emoten e'—dabez. Gixon bakotzak, gauzak ikusteko be, bere era berezia ixaten e' dau.

Bata bai e'—lira efi—agintari nagosije-kana zurikeri jakaz juaten diran onulafjak be. Zurikerija e' da eferen erabilien da-la ixan be. Eferen erabili ta atsegini-—atsegineaz entzuten dala be bai. Beraz, agintarijak bidekatuteko afiskurik aundi-jenekua be, zurikeri jak ixan baf.

Gure etofeteka, baña, zurikeri bako efi-ja ixan baf e' da, ezek be zirkitiki era-gingo ez dautsan ikaskintza—adorea sen-doturikua.

"Lan-Deya"

Langien lan-alogertzatz idazten dau. Euzkadi'ko ogasun-azujia atonduteko

urteaz. Kistaf garaitza baida Josu'ren biziorez. Poztu anaiak.

Maitasuna agertu dauku Josu'k ezin geigoan. Bera dan gustiz guri oparo-opa-ro emonaz alderako opa maian lenengo ta gurutzean gero. Geigo bere, bai oraindio-rik Josu'ren jafatizaleak oso lafi, biota —lun egoza" jaun'eren zerura igeroon. Jo-su'k, bere semetxo biot kezkatiazen bafi somaturik, "Ez lafitu—inotzen", NI joatea oso bea'eteko da ta. Betiko atsedan tofira joan ta andik bialduko dautnet Goteina, maitca."

Ofa of Josu maitasun zabaltzen. Gizo-na, entzun egizu Zuk gura doruza suk min dozua, maitasuna da. Bixitza gustia ofetan yozatu. Dana esaten ez gaitik bafiz, geiena gofotosa dakusgu, danetik dariofa alderdi gusfietan. Au da au gizonaren le-lo minbera; nai ta ezin idoro.

Ba—ldakizue nun dago gorabera ofen ultzia? Jakin egin beaf dogu korapios nun dago ta a aurkitutakoan, berez-berez ari gusfij azkatzen da.

Gofotirik bage ondo bizi izateko bene-tako maitasuna bein jo beaf dogu Maite ori Goteina da. Irutesun Deunaren iruga-—en notifa Aita ta Semiagandik datofena.

Ara of estj gozoz betetan daben bene-tako maitasuna. Gastedia, begira Maite-sun edef o'etara Itxi bigunkeri meskalari. Bide mengetatik jokaten dogun bitar-tean ez dogu izango gizon bixitrik. Abefia lotza izango da ta gu etatik ze-la-ko aize uskerien jopu. Gaste, ez daigun izen ofik galdu. Euzkadi azke izateko, gu azke izan beaf gara, garbi, zintzo. Sabin euzkotat'—maituak nai eban lako seme zio-tzo batek, Euzkadi'ren zati bat azkatzen dau. Maitasun an goian dogu ba. Josu hera bialtera joan da. Saso ofean gara Maite ori maitatzeko. Lastef da emen, gure artean dogu. Bilatu, idoro dozua. Josu bizi ta berofegia'fetan ospatuko do-gu Maitasuna dan Goteina'ren etofera so-rioreko.

Bilatu egizko maitasuna. Edan Gote-naren itufi garden ofetan. Oritik izango da akatua gure abefia. Gora euzkotaf zint-zoak; bizi, bizi Euzkadi kistafa.

ITURMENDI

"Gu Euzkadi'rentzat eta Euzkadi jaunagikua'rentzat" bifi du bera ean ol anan Arana —Gofri gure irakasfian.

Esatera au abuan, goguan eta biftotzian euki baf dogu, beti ta beti.

ALXERIXA.

onenatzako askef berezia eskatzen a'di negarigati ontatik gaitaku dedin.

Asteazkenian, eleiza onetan 50 mu-tiko meskatuak leñobiziklo jaun af-tizia izan zuten. Markalda jaunak be-rebiziklo itzaldi gosen bat seunduz zio-ten aingerukuxori. Ondoren umetxuok oso ongi artuak izandu ziran apaizen gandik gozaki asko banakatu ziren beren artian, jUmetxuon arpegietan ura alaitasuna! jGurasoen biotzetan ura postasuna!

Ikusirik Mola'ren egazkifhak Bizkal alde au ikerfazan asi dirala, ean b'af-de, auferagoko egunean asaf dirala eskutu tokiak egiten, baña Efkal-en-parantizko tuneletik e'a Cristo dei-zen diotian bitxibalarai alkaf jo edo empalme ofetan alusia bado esko obe ta azkafago bukatuko litzake Urkio-jaunaren saleatik a'f bafira. Oraindik ontik asita lan ori arihago bukatuko litzake, eta orain ori beafda zenbat ariren bukatzila.

ALXERIXA.

ATZERRIKO IZPARRAK

Siriatarak euren erriaren azkatasuna nai dabe

Inglatera, Frantze eta Holanda'ren gudontziak espainiar itxasertzetan euren itxasontziak zaintzen. - Japondar batzuzko lanetan. - Franco'ren aurkako matxiñadea itzaltzera italiar batzuzko paxistei asaraka, itxasontziei bide zabala lagaten ez dautselako. - Beste izparak.

ESKAR-ONA ADIERAZO NAIZ

Roma.—Italia'ko Erbeste-arazo Anuntzia. Taldekoen ikurra eskeñi dautso Yugoslabia'ko erbeste-ordetako dan Pablo eregea, Belgrado'n izenpetu daben itunbeneren italiaren eskar-ona adieraso naiz. Erbeste-arazo Zango'ko Oj-kun-Zuzendariak aukeratu dabe eregea goragafiori ikurjo eruan dagion.

SALEROSKETA TA ORDAINKETAK EUREN ARTEAN ATONTZEKO

Roma.—Italia'ko Erbeste-arazo Arduradun Olan jaunak eta Dinamarka'ko ordezkari Roma'n danak, Italia'ren eta Dinamarka'ren arteko salerosketa ta aserosketak ordainketak euren artean egiteko izan daben errea 1937'gn, bagila'ren 30'gn. arte luzatzeko egutime bat izenpetu dabe.

SIRIA AZKATASUN-BIDEAN

Jerusalem.—Orain Paris'en dagon Siria'ko Ordezkariak Prantzia'ren eta Siria'ren arteko itunbena beigoan ezarteko beimenen lotu dau itunbena ofen indarrez, Siria 1940'gna, ezkerre bere buruaren jaun eta jabe izango da.

PRANTZIA'KO GOBERNUA'REN BURUBIDEA

Paris.—Havas Izparlari-Batzak al-

tzen emon dabenez atzo Delbos jaunak auzo azaldu eben Gobernu-batzarean: 1'go. Kontrola egun batzuren buruan ezartzea; 2'gn. Espainia'n dagozan erbesteatar gudariak, erbestetako lanean beigoan astea; eta lenegotan erbestetako erbestetarik nai ez eben italiar, erbestetarik gertu-samara dagoz ta, erbestetu egingo dirala uste dabe; 3'gn. Prantzia'ko Gobernuak bere asaraka agertu dautso Burgos'ko Gobernuari lateriak itxasontzi dabezan eskubidei jaramonik egiten ez dautselako ta orafak egin dautsez prantziar itxasontzi buruei; 4'gn. Prantzia'ko Portugal'era pian-etoria burni-bidez egiten ari dautsean, artuemonetan dabilta ta artu emonak ondo eidi-dag.

INGLATERA'KO ORDEZKARI EUREN ASAREA AGERTU

Londres.—Jatofj onetik jakin izan denez, Inglatera'ko Roma'n daben Ordezkariak eta Addis Abeba'ko konsular, italiar agintariak Inglatera'ren India'ko Mohamed Ali Diru. Elxeak Abisinia'n daukazan Ordezo-Elxeak kentzea erabagi dabilako, euren asarea agertu dautso Italia'ko Agintari. Diru-Elxe orafak jafaitzeko balme-na ba-euken, baiha italiar agintariak Mohamed Ali Elxeor izpiazgo lanetan dabilela dihoie ta orfex dabe alkikulu kentzeko.

ERBESTETAR GUDONTZIAK ERBESTEKO ITXASONTZIAK ZAIN-TZEN

Londres.—Inglateraf, prantzetar ta holandar gudontzi batzuk espainiar itxasertzetan dabilta, euren laterietako salerosketa itxasontziak paxistak euren euren dautsean zaintzen.

DANTZARIA IZPIAZGO-LANETAN

Barcelona.—Franco'ren alde izpiazgo-lanetan ibili dalako, ogei urteko espetxeagaz zigortu dabe Jeanne Georget dantzaria.

MEXIKO'K ESPANA'KO AUZIA ASTERTZEKO BATZAR-ESKE LATERI BATZAN

Ginebra.—Arañegun arafatsa de-beranduz Mexiko'ko Ordezkariak Lateri-Batzak idazkaritza Nagusia'ra oraf bat eruan dau; oraf ofetan Espainia'ko auziar buruz Mexiko'k zein aburu dauan azalitzen da. Mexiko'ko Gobernuak oraf ofen bidez Batzara eskatzen dau.

MEXIKO ERKALDAREN-ALDE

Londres.—Espainia'ko auzi latz ta gartatze erabagiteko batzartu dagizala Lateri-Batzak'ko lateriak eskatzen dau Mexiko'k oraf ofen bidez.

Espainia'ko Erkalda'ko Gobernuari jafanduten dautselako, Mexiko'ren aurka "Ez sartzeko Batzordeko" lateri batzartu esan dabenezan erantzun egiten dautse Mexiko'k oraf ofetan.

JAPONDARAK IZPIAZGO-LANETAN

Los Angeles.—Japondar baten etxean ertzainak agiri garentzitsua idoro dabe; agiriok Haway Ugarteko ta Pazipiko-Itxasoan amerikar dabezan gudatokiak bari emoten dabe; guda izpar jakingafiak eukazan Japonar ofek.

MATXIÑADEA ITZALTZERA ITALIARAK?

Casablanca.—Franco'ren aurka matxiñadea ari dabenak ixildu arazo ta baketzekotan mila italiar gudari Marruecos'era diran zulumufua dago. Sail onetan Franco'ren aurka sortu daben matxiñadea garantzitsua izan da ta matxiñadea itzaltzen bertan gogon italiar gudariak jakatu dabe.

Marruecos'en Agintari Nagusi dan Beigherger jaunak Associated Press da Casablanca'ri urutizkifex, italiar gudariak Ceuta'ra dirala guzupetu egin dautso. Paxistak aurkako matxiñadea egon dana be, guzupetu egin eben, beste zulumufua baijen bizi ez-aren.

Itipafez ditugu gure gudariok. Gogor, gartau, sulu guda-olitan; ala, itipafez guda-gibelean. Gora euzko gudariok eta auzera!

Paxisten aurkako naspilak Asare ta eztabaidak ez dira edozelakoak

Londres.—España aldeko izparak dihoenez, paxisten artean izan dituen asare ta eztabaidak ez dira edozelakoak.

Tetuan'go egazkin zelayan atera eben zaparada eta itxulazkea egia izan dala jakin dogu. Nekazariok artean sortu zan, eta ofizialak be gero, tarteko ziran. Naste ofen ofaf bonoko izpar auzo dala dihoie. Guadajajara inguruetan italiar artu eben ofafaldia paxisten amaio osoa dala etsi eben izpar ori jakin bazin laster, eta paño len jakin eben.

Ordezko, ofizialek trabaz ebela ta, jesi asteko aukera ebela uste izan eben matxiñadaren bat edo beste egia haz. Asagartoi lagunak geitu yakezan, euren artean sei ofizial. Arma eta su egai batzuk lortu zituen bafia mata-sea beigoan irato eben. Guziak preso artu zituen, eundak gizonak, eta

len ngo og-tamar asaldari ta sei ofizialak berea-koan garbitu zituen.

Izpar batzuk dihoenez, Franco ari-nak auzi, Marruecos'era joan da, bafia bari ori ez dau ifok egiztau. Gibraltar'en jaso eben albista ori; bafia yezua izan ez dau aren, egia izan leiteke, ordea.

Tang r'en esames berberoi darabile, bafia ezar ziurtau bage.

Beste zer esan bat bai egiztau dabe. Es. a. af agindupeko Marruecos'etan ordezkari buru bein-beiko zana, Antonio Alvarez Brilla, guda-epaile auzip tsa izan dala, eta orain amar egun il ebea.

Alg ciras'en italiar asaldari batzuk garbitu dituen, be, egia da. Franco cen kaltez altau ziranak etziran italiar, espainiar karabinariak bafio. Berog'ama l-istofean il zituen, eta sub-fizial batzuk be bai.

IZPAR BATZUK

Alemanen azpikeriak, Inglatera'ren kaltegarri.-Ego-aldean espainiar erizaleak auferaka. - Lekaimiak Madrid'en.-Entente Txikiaren batzara.-Franco'ren aurkako matxiñada oraindiño amaitu ez.-Schuchsnig, Roma'ra.

NAZITAREN AZPIKERIAK INGELATERA'RENTZAT KALTEGARRI

Londres.—Ingelateraf Apirka bafenean daukozan sailetan naziafak darabilezan azpikerien baf emoten dau "Sunday Times"ek.

Alemandar ko'nsulei 17 urtetik 25'erartekoak gudaritarako izentatu ta batu daga ezala agindu dautse Alemanak'ko Erbeste-arazo Arduradunak. Urie ofek dabezan gasteak euren gogoz aurkezten be-lira, berarizko sailean jafiko dira euren izenak.

Ostingotan 20000 alemandar gizonetako inguru eidi-dagot ta ofei, be, komeni daben gudaritarako dituko yake.

Konsulen eta naziaf agintarien aginduk betetan ez dabezan alemandarzi zigor aundiak ezariko yake.

Naziaf azpikeriak Ingelateraf kaltegarri izan daiteke.

SANTANDERKO GUDA-ONETAN

Santander.—Egunotan ofizialek ez dagoz geldit. Agindarien esanak betetuz, leku batzuetan aufera jote' asi dira, eta paxistek azkenen kendutako esak gogor tuten diardue.

Aufetiaz gerteta egoanez egin dira auferada burukaldiak, eta ofizialek ondore onik izan dabe.

Gudari mutilak gogotsu dagoz.

EL SOLDADO URITXOA ARTU

Andujar.—Ofizialen joaldia ondo bafio obeto eginak izan dira.

Paxisten zig r gogotak artuta atzeramiz asi dira, eta Villanueva del Duque ta Alcaracejos uritxoak artu ondoren, El Soldado be euren menpe artu eben.

Auferakada ofetan, inguruko mendiak be artu d'ne. Belmes eta Pueblo Nuevo del Terrible'k amabost kilometrorra dago. orain erkaldaf gudariak.

AUSTRIA'KO AGINTARI NAGUSIA ROMA'RA

Paris.—Schuchsnig kanzilera orain ez lina gerotxoago juango eidi Roma'ra, fragafita eukan ikefa Mussolini'ri egitera.

FRANCO'REN AURKAKO MATXIÑADEAK SUSTARAK ZABAL

Gibraltar.—Gibraltar'era dotozan izparak paxistek zat gartatzak dira.

Marruecos'en Franco'ren aurka asi zan matxiñadea, itzali ebenaren ordan, bari ren batz sortzen asi da ta indartuz dua.

Musea itxi dabenaren paxistok, Algeciras eta La Linea'ra ardura aundia dauke.

Matxiñadeofek Marruecos'en pof egin dauanaren, beste uri askotara zabaldau dauz sustafak eta oindinokafen, paxistok lafi, be, lari jafiko dauzan ustea dago.

Falange'koen izkiltu ta munizio-gordel-

ku eginda egon dau Algeciras'ko urun-olean arañegun gabaz suaga aundi bik laf egin e-eben.

La Linea'ko Gudari Agintari Nagusia be, atxilotu daben zaratea dago.

LUNDERDOF ETA HITLER ADIZ KIDETU DIRANA GUZURA?

Berlin.—Alemania'ko izparingiaf izparak emoten dautsean Gobernu'ren D. E. B. Izpar Batzara taldeak Hitler eta Lunderdof alkatekin egon dirala ta Versailles'ko Itunbena apurtu dabelako zorionak emon ei dautsoz Hitler'eri Lunderdof'ek.

Alkatekin nun eta noz egon diranik ez dihoie bafia, ta Lunderdof ori Hitler'en politika-jokabideen arerio ta Franco'k guda-galdi egingo ebala idatzi dau orain-tsu. Alkatekin egon dirana guzura, be, izan daiteke.

BELGRADO'N BATZARA EGIN DABE TXEKOSLOVAKIA'KO, YUGOSLABIA'KO TA RUMANIA'KO ORDEZKARIAK

Belgrado.—"Entente Txiki"ko Artezkar-riak atzo goizez egin eben batzara. Artezkaritza ofetakoak, Txekoslovakia'ko Erbeste arazo Arduradun Cras jaunak, Rumania'ko Antonese jaunak ta Yugoslabia'koa dira.

Txekoslovakia'ko ta Rumania'ko ordezkariak bederatzi ta erdietako eldu ziran eta beigoan batzartu ziran.

Yugoslabia'k ta Italia'k egin daben Itunbena'ri buruz jardun dabenaren, zer erabagi, dabenik ez dakigu. Balkan-Latetien alkatasunarentzat garrantzi aundia eukan batzaf ofek.

Antonese lurumbatean juango da ta Cras jaunak Bente'ri itxarongo dautso.

AVILA'KO GUDA-TOKI BATZUK SUAGATZEN

Madrid.—Madrid'go Guda Zaingoan Mi-ral del Rio erkaldafak eundau dabela ta asaldariok Saices de la Sal'en dabezan guda-tokietaragiño uferatu dirala esan dabe. Erkaldaf egazkin eta suagariak Avila'n paxistok dabezan guda-tokiak suagatu dabe.

MONJAK EZ NAI MADRID'ETIK ALDEGIN

Madrid.—Ofizialek nagusi diran tokietan, apaz eta monjak jazarpenaz aufetik darabilezela, esan oi dabe paxistak.

Ona emen erantzunezko izpar auzi. Umien ikastolen ardura eben lekaine edo moniak euren zereginetan jardun al izan dabe, babes eta laguntasun eskaintzak izan dituelako.

Madrid alde egien eferetasun guztiak emon yakezan, bafian lekaine ofek, ondo egozala egozan tokian-ta, ez dabe urten nai izan.

Orafarte jez zauritua lagunduten gexozain jafaitu nai ei dabe.

Lekaine onet maite ditue ofetafak, eta ifok ez dautse kalterik egiten.

PRANTZIA'KO IZPARINGIAK ETA ERAKUSKETEA

Paris.—Atzo Belgrado'n "Entente Txiki"k egiteko eban batzafak buruz itarduan "L'Echo de Paris"ek. Yugoslabia'k "Entente Txiki"ko beste laterien eritxi bage Italia'kin Itunbena egitarri txartu deritxo ta afiskuko esten dau.

"L'Humanite"k Vaillant Couturier'en idazlan baten efiari "Front Populaire"k eta C. G. T.'k eusten dautsela dihoie ta Erakusketek ogasun-ekarte ta prantzetara goragafi izan daiten bafie ta zentzu-nez jakatu dagila eskatzen dautse.

"L'Petit Parisien"ek Erakusketek'ri bu-

ruz. "Prantzia'ra dotozan erbestetarik, euren laterietara biurtu dautsean, Prantzia baktatu ta askea dala esango dabe; Prantzia'ko boliti ta bitxabalak, gure osatu-etxe edafak asko goratuko dabez ta ori entzun dagienean beste geiago etofiko dira."

PRANTZIA'KO ERAKUSKETEA IKUSTEN AMERIKA'RAK

Paris.—Lateri-Batzara'n egonalditxo egin ostean Paris'era dator William Bu-rit jaunak. Paris'era Erakusketek ikustera amerikaf asko etofiko dirala uste ei-dau. India'ko gorabere buruz, Legedi bafia inditafak onartu nai izango ez ebena In-gelateraf ba-ekiala dihoie; India'ko nas-teok ofen bildu'gafiak diranik ez dau-uste.

Barayazara ta Arien' dar Joseba

Euzkadi'ko ertzain igiletuetakoa

Bere betebea'abetetzen il da

(G. B.)

ERLI-ZAINTZAKO ARDURADUN JAUN AGURGA'RI, ZAINTZAKO ZUZENDARI NAGUSI, ERTZAIN IGILETUETAKO GUDALBU-
RU, JOKIN, SABIN ETA MODESTA, ANAIAK; ERTZAIN IGILETUETAKO GUDALETXETIK (MAZAREDO ENPARANTZA, IBAIGANE)
UDALETXERA ARTERAINOKO GORPU-ERAMATERA, GAUR GORZEKO AMARETAN, ONDOREN GERNIKA'RA ERAMATEK ESKE DA
GOKITZUTE.

BILBAO'N, 1937'GNKO, JOAAILA'KO 16'GNZ.

Luginiñ aldez

Aberri onetako lugin agurgetzak urtia jua eta urtia etorri bizi lan dira euren basetako onarretan, ixil-ixilik eta apal-apalik, ludi onetako joa-
etan ibiltzeko adore barik, saritan gizon batek bixiteko baf diuzan gauzarik leengoanek bere eukiten ez dabalaz. Bana itoz bere gogotan aitu barik euren basetxe kuluana bertan-bera itxi ta alde egitia eurretatik.

Ludi onetan gizonik ba'dago neke, samin eta beste nagabe gustifik abegi onaguz erutan dituzanik, geure luginak ba'dira, bana luginak saritan burkutuon dira euren urteko lan gus-
tikak ikustia xotz, ari, urjel edo beste onelango gauza bategatik danek edo geyenak galduia, eta aita gusi bere luginak senda jafatuten daben euren baseriko basetxe malagarrian, lan eta lan, beti itxaropen andi batagaz.

Oiangon gizonak baf dabe beste or-
tar gusitien laguntasuna, orainfate ba-
no alayago eta poz goyagogaz lan egin daben euren solo-lur gogofetan.

Aspaldixuban irakurten doguzan izpafakaz ikusten dogu Euzkadi'ko Jaurilarjak begirabuten asl dirala geure baseritafai, eta asmo orregatik bifoiz gusitijagaz xoriandu baf doguz euk-
roak, lan eder eta onurakofa dalako beraz.

Euzkadi'ko Jaurilarjak egin dabezan itzetatik esan leike laster itxango di-
rala lufaren jabe eura landuten da-
bezanak.

Auxe da geure luginak baf daben eura landuten daben lufaren jabe itxatia.

Onak, luginak eura landuten daben lufaren jabe itxatiko onura andiak eukariko dituz, bada luginak jakiten di-
benlan berak landuten dituzan lufaren jabe dala, egingo dituz alegin gus-
tikak bere etxe aberetoki eta soloak lapainduko dituz, bafa bere solo-egai eta landetan ipinfiko dituz sagat, ma-
dari, matzeta beste aulango zugatz ge-
yago, dakiyako berak botaten daben ixeridia beretako itxango dala.

Luginak eura landuten daben luf eta bizi diran etxetaren jabe itxate as-
mubak bere itxango dituz arierioak baf bada, bana geure Jaurilarjak aue-
ra eruan baf dabe asmo eder ori. bi-
kafteko kekka gusitjak alboratuta ge-
ure lugin eta Euzkadi'ko seme leyal gusitien naya dalako orixe.

TXARAI

"Otxoa de Axora-bide"koakin

Gudari trebiak bentan. Gaur dira iru-
rogetasei egun, 1661, mendira edo guda onetara urten ebena, urtarilaren 26gu.
Politikaria Deuna egunetik on eukoz egin daben lana, ikusgarria da: guda gayetan paiz gudariko bilosik idoro doguzan men-
di-gayak, sendatzen egin dabe lanot.

Onetarako jakin baf dana-da, gudari ipilo onak igaro izan dauzan atzekabiak, euri, ots eta neketasunak itzelak daban a-
fen poz-pozik igaroten jakin dixela. Abertarian deyari erantzunaz, lengo aldi-
getan Axorabide'taf Otxoa'k berak Bizka-
ren eskubidien alde erantzen eban legez.

Eta zer dala-da, eztoz esango egia da ta saritan egon garria, edura belan-
taragino dagolarik goxeko iruretan asi ta bederatzi ta erdiaragino? Sei ordu ta erdi edufazan, otsak, dafadaf eta aufera begira, guda da, ots eta itzik daukagula; beste labosteko asmo ostera ondo jan eta oge bigunari gu emen geyogaz artean.

OLARIAGA

Berbizkunde odoltzubena!

ERLETXUE.

Aberri majtea, i.
Aitza gora buru makura!
Zeugana nafar gaur alaki
Buruba jerdan ta biotz samuraf,
Dantzeri dabil neure odola
Ume baten soin antzez.
Zer dala ta ain pozkari?
Gaur dalako zeure berbizkunde
Eguna: Berbizkunde odoltzubena!
Euzkadi ko Aberri-Eguna.
Mendi tonfotetan goiz-ontan
Entzungo da zoli, "Jagi-Jagaren"
Goxargiko dei aberkoi sutsaba
Izikilubak gora, eto eguzkiari
Didartau bulaf indafatsaba
Euzko-ikurjagaren menplan
Enparantz eta kale amegarietan
Gudarien sende eta lagunak
Abestuko dotzube Aberri-Egunez
Majteko ta samur geure omenez
Ederki jantzik da euzkotera
Usain ta lora pitxienakaz
Gaur bai polita jai ikurfiat
Entzun eizdau Ama majtea
Zeure edo zafaren soñu garbiak
Uruti aldeko eri txikienetan
Euzko-biotz bat dan lekubetan
Ori bai egizko alaitasuna,
Laster dafar zeure azkatasuna!
Argira alaki biotz samurgariya
Gorde dapok maljo mingotzak
Lekurik sakon eta txukunetan
Eta zoragafizko jintzi "ujubak"
Amaitu dagaia egun a'ai ontan
Kahol eta izkiuaren "danbota"
Pozkari eta zoli entzun dagaizula
Dantzaz eta soñuz efiaren abotsa
Gora ta Gora Euzkadi!
Aintza ta aintza!
Bere Gofko Jaun Anari!

BITZGANE-BAKION.)

Atzoko eguna euzko zaingoetan

Jaurilaritzaren batzar jaraipena. Konsul in-gelesak Durango'ko paxisten egitadeaz diñona. - Pentsuak artzeko agiriak dituenai. Umeak Oleron'en bizkor. - Upel eta ontzien salerosketa eragozpen bage orain.

Zuzentza ta Gogo- lantzea

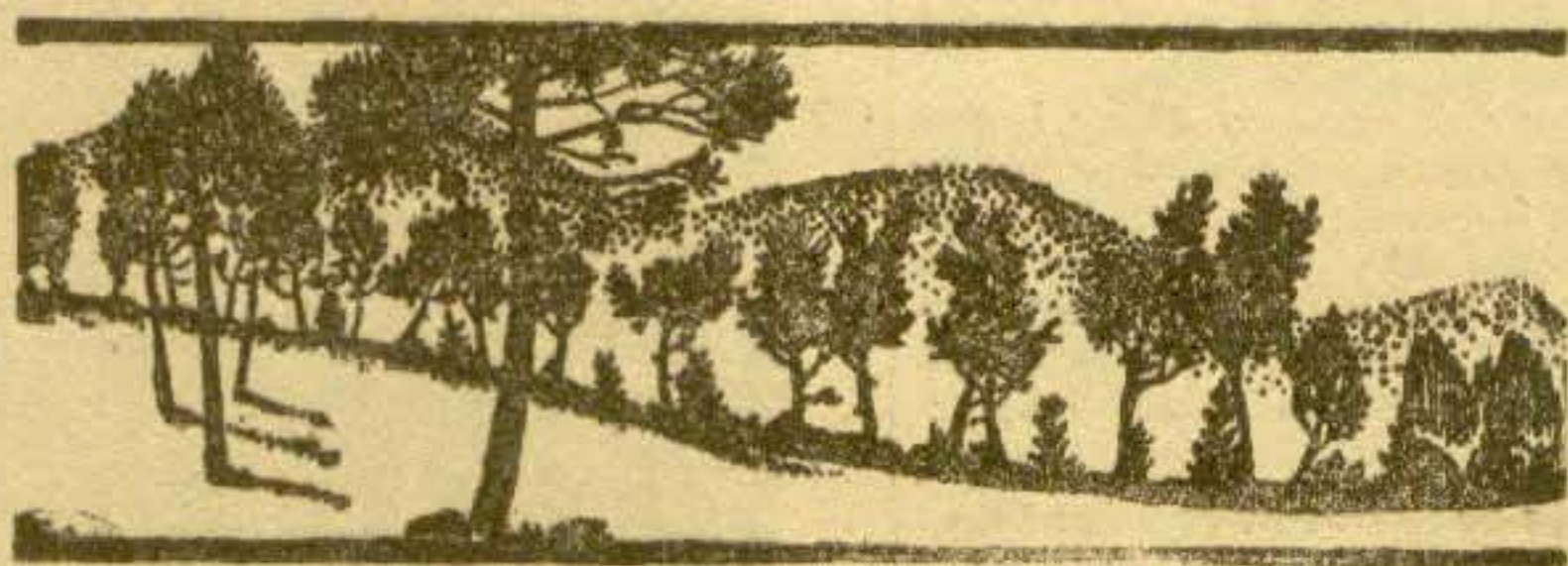
IZPARIK EZ

Zuzendari ta idazkari nagusiak ez
ubela izpafik adirazi euskuen izpaf-
karioi.
Burukidea, Leizaola jauna aldegi-
na genduan, Jaurilaritza'ren batza-
fera joana zala-ta.

Salerosketa ta Ornikea

ORNIKETA - LIBURUTXUAK ETA ERBESTERTUAK

Bilbao'tik alde egiten daben or-
niketa-liburutxuak zerian izan baf
galdetu daukue.

Jaungoikoa'k naidu Euzkera Jasotzea

Zaindu zagan Euzkotafak

Bakotzari bere elia eman digu Jaun-
goikoa, ta bera malte - malte izan
dagigula nai du. Guri euzkera eman
digu, garbia, birau zatafik gabea, ta
oraindik euzkotat asko ikusten ditu-
gu, euzkera baztertuta baf diranak.
Euzkotat buru gabeko argiak! Az-
tertu ondo zer egiten dezan. Ama euz-
keraren alde ez dezu erde lagundu
nai? Zenbat ikusi ditut gaixo xamaf
jartzian negatze, bere denboran euz-
kerari ezen laguntza edo bere alde la-
sala egin ez dabalako. Orain dezu ga-
nai onena ona emen EGUENA euzkeraz-
ko egunkari izpafingia, guslon lagun-
tza bafian dago ta ez diyozu lagun-
duko...? EGUENA euzkerazko onl ez al
diotu lagunduko? Orain urte batzuek
Gipuzkoa'ko Ertzindari'ko bi gertakizun
edestera nos. Jaungoikoa naidu euz-
kera jasotzen. Sendiko andre on batek
lau seme, ta senara eralduna zula-
ko, erdera erabiltzen zuten, bere se-
meak erderaz bakafik yakiten euzke-
raren mailasun apufik ez baluaz.

Amak, bera euzkotara izan afen
jauxe tamalgaria!

Ama gaixota da sendagile bateri de-
tu diote; sendagilea gaixotaren gelara
sartu orduko, diyo: abade Jaun bat
ekartzea nai nuke (erderaz diyo). Sen-
dagileak antza emandijo galziki dagola
gaixoa, aldan azkafina ekartzeke abade
denbora gutxioko bixia daukala-ta.

Gastigatu orduko abade Jauna gai-
xoaren aufera urilduda bere alortza
ta jauna artez eginda, abade Jaunak
aitagure bat oitjitzeko agindu ziyo...
Berria bera elian euzkeraz oitjitzean
ain garboso: "Aitagurea zeruetan zau-
dena" onela bere sendikoak entzuteko
eran amaitu zuan. Abade Jaunak gaix-
o andreai begira diyo: "Zu euzkalduna
altzera? Bai, Jauna Bilabona'ko a'aba
naiz. Onela euzkeraz oitjitzean. Jaun-
ari bere gogoa eman ziyo."
Mutil gaztea 24 urte zeuzkan sa-

Uri batzuetatik alde dagienak, urt-
orlako Udalar adirazi begioe zortzi
egun bafu, lafegikerik izan ez dedin
Erabagi au betea izan dedin, ardu-
radunak ibiliko dira, eta uts dagie-
nak zigofuak izango dira.

Lendekaritza

JAURLARITZAREN BATZARA

Eguaztenez asitako batzara jafaitu
eben atzo Euzko-Jaurilaritza'ko buru-
kideak, eta eguerdi aufetik gabeko
orduetararte jardun eben.

PAXISTEN DONGAKERIAZ, INGE-
LES ORDEZKARIAK ESAN
DAUANA

Batzara asi baño len, ingeles or-

dezkararen agerfaldia izan eban Agi-
re jaunak. Ingalandaf andere jardun-
tan ekiteko etotiai dira andeeroak.
Ingelesok, Durango'ko ikuskizun
negargarria ikusten izan ziran, eta in-
geles kontsula izututa itzuli ziran ango
egoera lafia jakin ondoren.

Europaz gertatzen otenbesteko ga-

litzakerik ez ebala egazatu, esan or-

dezkarari ofek.

UMEAK, OLERON'ERA ELDU

Oleron (Frantze)'era joan zan ume
-taldearen arduradunak urfutzikua
bialdu dabe, leku aretara ezetarik
oker barik eldu dirala adiriaz, eta
umeak sendo eta bizkor dagozala.

Langintza

ITXASKETA IBILPIDE LANDOLA

Landola ofen aziera zala-ta, zuzen-
dari nagusia Erandio'ra joan zan.
Jaiak ez zan ordea izan, atzokoz
beintzat.

Efi-lanak

AGINDUA

Euzkadi'lik kanpora burnizko ala
zuzeko bidot eta ontziak ortarako
premierarik ez dagola-ta, zeoro eze-
retutea erabagi dogu.

Otezkerio, urtarilaren 247'gnko,
agindua indaf bage gelditzen da, eta
ontzi onen sal-erosketa muga gabe.

Bildetietakoak, salerosleak eta be-
ste edonok jakin dagian adirazten
dogu.

Eraman-ekafietako zuzendari nugu-
siak auxe agindu du:

"Zuzendaritza onak, urtarila'ko 24'
guz., burnizko naiz zuzeko bidot eta
bafalik Euzkadi'lik kanpora bialtzea
galerazoaz emandako agindua, deuz-
tezu egiten da orain agindu ori ta
galerazoaz jaso, ontziok bialtzea
laketuaz.

Koipe ta ostontzeko antzeko tegi-
dun ardura dituen gutziak jakin-er-
azotzen zaio ori."

Nekazaritza

IKERA

Kantauriko itxas-gudarietako bu-
rukide Nabafo Markati'taf Endika
arduradun jauna ikertzeako asmoan
Zaingoatua zan, baina, arduradun
jauna Euzko Gobernu'ko Batzafean
zanex, ezin izan zuan ikerzaleak bere
nairik lortu. Aren ordez, idazkari be-
reiza ikertu zuan eta ikeraldiaren
asmoen befi eman.

ABERICAREKIKO GAITZA

Sopuerta'n, Taranko'bat Eufamon
jaunaren basetean "carbunco" gai-
za amaitu dala jakin-erazotzen degu.

PENTSU-BANAKETA

Pentsua lortzeko liburutxua duten
bilbotafak, 1 zenbakitik 1.000 arte-
koak. Bastezaneko tegi edo al-
mazenera joan bearko dute baimen
bila (Uribitarte enparantza, 1). Era
ontantxe joan bearko dute:

1 zenbakitik 200 arterainokoak, la-
runbalez, jofaila'ko 3'gnz.

ERBESTERA BEGIRA

Frantzetar gobernuaren batzara

Kontrola ezartea lanbide gaiztoa dala uste. Abisini'ko geñan jausi ziranak baño geyago dira Guadalajara'n ildako italiararak.

Paris. — Frantze'ko gobernuak bere
azkenengo batzafean erbeste - arazuak
aztertutien jarçun dau.

Italiarjak artutako lepoakadeak efi-
-arteko ausia astudu egin dabela eta
Londres'ko batzordearen erabakiak be-
teten atseko bear izana dagonentez ja-
kin nai dau.

Gorabera eta naspil txiki batzuk le-
nengo, "Sanspareil" ontzi prantzesa,
atrapau eta "Mar Caspio" ontzia.

Frantze'ko uretan suagatuteak, Es-
pania'ko muga ta itxas-ertzetan kon-
trola ezartze lanbide gaiztoa eta zala
dana agerian azaldu dabe.

Bafi azigaren egocera, italiar jak-
poteak izan dala gertatze. Italiar or-
dezkariek, Dino Grandi'k Londres'en

esandakoa be, gogoan izan bear. Ita-
lia'k ez dauka Espafia'ra geyago bo-
luntariorik bigliko, alegia.

Frantzetar guña-agindartizan dituen
lupafetarik, Brihuega'n izan italiar-
rak 700 baño geyago izan ziran, eta
erzaleak praso artu zituenak 1.500 ita-
liar izan ziran.

Abisini'ko geñan orenbasterik ez el-
zan jausi.

Beste bafi batzuk, ordea, Franco
bafaren bafi Madrid artu nairik bul-
tzakada gogofa entelutuen ei dabil.
Bafia italiararen astifaldia bide, paxis-
tak makaduta eta lur jota ei dagoz,
bafi Espafia'n eta bafi Italia'n be. Emen
be, izpafingiak ixilik egin bear daben
aren jakin dabe jipoiaren bafi.

Italia'tik oraintsuen urten eben on-
tziak, goldauz beterik, Abisini'ra jo-
nauzale uste eban. Kayetik atera ta
an'k amabi ardura, etipoiar lufetara
barik Espafia'ra joan bear ebela adi-
razi gusien gudariel.

Italia osoan laster zabaldut ziran iz-
par oiet, eta jendea asafez goraka
asi izan da, aspaldiotan ez bezala.
Jasoera oker orixe izan da, kontrol
bariketa eta neuri gutziak baño ge-
yago, italiarjak atzeratu eta zapuztu
dituana, Guadalajara'n efeta bai da-
goz.

Ori dala-ta, Gobernu prantzesa ere-
ti ta sabugue aux gendutia izan lei-
teke, leongoan arabaki ziran baño kon-
trol neuri estuagoak ezarteko.

Itaundija

Aurtenge Aberri-Eguna'ko Euzkadi
-zparingian "Bafesoro,"k idatzita
"Euzkeraren Ertzindaria" idatzia irq.
bafi dot.

Zaintzaz bete nau, eta lan ofen egi-
ta iraketsi, bikaña dala-edo, itaun ja-
luzuk egitia burubak emon daust.

Euzkerak buruba jaso ta itaun algo
ba'dau, aurenengo zaindu-biaf gauden
onetara azaltzen dau.

"Ara emen—guk ara-an edo ona
emen emen guban—niri iritzi, gure
eginda leugandiko elerri-laguntzak ei-
enok-laguntzak bear dau lenengo
lanitza. Dagien lana efikola izan dai-
la."

Lenengo. Agintarijen laguntza ira-
kaste-laguntzarako ala txindil-lagun-
tzarako baño ez ete-d-i eskazen?
Guk oibazkide garlapok Laterfijak ira-
kasetzeaz ukatu egiten daut: u, dho-
gula, irakasetzia agintza-lar-kuna ez
dala, eta bai gixafite-lar-kuna.

Bigaren. "Txindil" laguntza baño
ez dala, "Kiriñiko"-sartja imif zanian,
ba, Euzkadi'n norbateg eskatu eban
lez, Arana-Goiri'ren idar erea jefai-
tzen ebanik sarige izateko onek be bar-
din eskazen ete dau?

Irugafen. Efi-lanetako idazljen ere-
dugari-edo, aintz idazle atzetan daut.
Gusitjak ixentau ezin, eta gurezat
bikain-bikain diran Arana - Goiri,
Eguzkitza, Zabala-Arana eta Arlandi-
aga Abek ez daut imiften. "Arana-
Goiri"ka eta bere idazleakde izan zi-
ranak efi-lana egin ete-eben? Ete
nik emen ixentau dodazan enparauak
ez?

Laugafen. Ixentetan dauzanen ar-
tlan Afuza, Markiegi, Ertziaga dira,
Lenengo bikak ba, nauka idazkari di-
ra, bafa Ertziaga'k irakusietzak, eta
Markiegi'k ez Afutza'k ez daben efi-
bela aldrudi, daben alda andiagusa
ezina da-ta. Oretara zein da efi-lana?

Bostgafen. "Ertziaga" eskaratzetik, en
parantza bakutik asko-geyago, jakin-
tzarako beintzat, alderik egin ez dau-
ana, ala bafa salostetxietara be buru
txataraño eldu, eta grain-arte igon ez
dauzan ikastetxe Nagosiko zurubiko
nairak-ziar ikastetxe ofetako bafu-ba-
ruano saftu gura ta baf dauan efi-
ja ete-da?

Luziegi nauka-ta amaitzen dot, bafa
itaundija euzkeraren etorjizunerako
itaun garantizatu ta bafezko azl ezin
dodalako ez. Biarba ufenguan.

BELAUSTEGI

jaupartja.

AROTZ BAT TXARA DA EUZ-
KADIRENTZAT. BASA AS-
KOZAZ TXARAGO DA BERA
EZAGUTURIK ABERTZALIA
EZTAN EUZKOTARA.

Idaz-sariketa

Gudaz gero idazten asitako idazle
berfentzat.

Idazle bafioz talde bitan bereziko
dila. Efi idazleak Gudari idazleak.

Lenengo taldekoentzat sari abek
ipinten ditugu:

Lenengo saria, 200 laurleko.

Bigaren saria, 100.

Irugafen saria, 50.

Bigaren taldekoentzat sari onexek
jarten doguz:

Lenengo saria, 250 laurleko.

Bigaren saria, 200.

Irugafen saria, 150.

Laugafen saria, 100.

Boskafen saria, 50.

Gudaz baf lenago idazten izan da-
ben, IDAZLE ZAARENZAT.

Idazle garaf talde bitan bereziko
dila: ERI IDAZLE ZAARAK, GUDA-
RI IDAZLE ZAARAK.

Lenengo taldekoentzat sari abek
ipinten ditugu:

Lenengo saria, 200 laurleko.

Bigaren saria, 100.

Irugafen saria, 50.

Bigaren taldekoentzat sari onexek
jarten doguz:

Lenengo saria, 250 laurleko.

Bigaren saria, 200.

Irugafen saria, 150.

Laugafen saria, 100.

Boskafen saria, 50.

BALDINTZAK

Jartzen dan Idaz-Sariketa au gudea
amaitu daitenean ebatziko da. Era-
bia emetoko Euzkeldun Irakurle Ba-
tza'k Epale Batzorde bat izentauko
dau.

Idazleak edozein gai erabiltzeko, az-
katasuna daga, baf elerri uste-
koak, naiz efi izpafak. Gudariak, ba-
ña, egokiago izango da gudeatzeko
(gude ofetakoak eta abar) gudeak era-
biltze.

Erebagia emetoko, idazle bakotxe-
ren lanari buruz, xetasun onek go-
goan eukiko dira:

Zenbat idatzi daut: asko ala gutxi.

Bakotxak idatzi daut gusitja gogoa
eukiko da, osoan ikusteko zelakoa izan
dan bere lana.

Sariketari buruz garantzirik geyen
emongo yakona auxe da:

a) Laburki idaztea.

g) Yoskera garbia erabiltzea. La-
burki idazteak eztaun esan nai, oso la-
bur idatzi baf izango danik, erabiltzo
bafzik. Eztaileta izan, adibidez, amaf
lerotan, ondo biribiduta, argi eta ego-
ki esan leikena, ogetamar lero erabi-
tzea, esan nai dan berbera, puztuta bi-
tera ta bestera, idazkia lutzatuaz es-
teko. Beraz, ba, laburtasunak eztaun
esgan nai, ba'-a-naiz-ez, idazkari la-
burak izan bear dabela, gayak laburki
erabiltzea baño. Izan liteke gaya gar-

antzi undikoa eta luze ezaldu beafa
izatea. Alan izan ezkerio, luze izatea
egoki izango da, bafa al dala luzeegi
ez egin, luzeegiak irakurleak bildurtu
egiten du-ta.

Yoskera garbia erabiltzeaz, eztozgo
esan nai izetan euzkera garbi-garbia,
kutsu gabea, erabiltzi izan bearko danik.
Esan nai doguna da euzkera bere arauz
idatzi baf dala ez erderaren arauz.

Yoskera (izak lotukeran eta esa-
kunak lotukeran) garbitasuna zeatz
erabiltzi baf da. Ono yosi euzkera
naiz ta erderazko itzen batzuk erabi-
li baf. Ez uste izan erderazko itzik
ez erabiltzea garbitasunik asko dala.
Ez, baf, eteke erderazko itzik ez era-
biltze ta erderazko yoskeraz yosita
egotea.

Idazleak, naiz bizkaleraz naiz gipuz-
keraz gogozko idazkera erabiltzi al
izango dabe, naiz izpafak-erduana (fo-
netik-duna) naiz izpafak-erduana (fo-
netik-duna) naiz izpafak-erduana.

Idazle euren lengon lana bialdu
dayenean (dezaneean) EGUENA'ren
Artzakarari edo Euzkeldun Irakurle
Batzari yakin eraziko dautas Sarike-
tari buruz (con relación al concurso)
zein taldetan sartzea yagoken.

BATZORDE EPAIKARIAK

Erebagia emetoko (gudea amaituta
emongo da) talde bakotxerako Batzor-
de Epalkari bat izentauko da. Batzor-
de bakotxa euzke'izale bikain bik oso-
tuko dabe. Bata Bizkalea euzkeraren-
zat eta beste Gipuzkoa'koarentzat.
Taldea bakotxean, Bizkale'ko Epalka-
riak Bizkayeraz argitaldutako idazla-
ren ardura izango dau ta "Gipuzkoa"
koak gipuzkeraz argitaldutakoena.
Epalkari bakotxak berak aztertutako
idazlanaren epaya beigoan ezango
dau, azkenetako danak epaltzeko uzi
barik. Aztertutako idazlana (idazkari)
edo sobre baten (bafuan epaya dala)
sartuko dau ta Euzkeldun Irakurle Ba-
tza'ri bialduko dautso.

Epaya puntotz emango da, onetaxez:
Puntotz geyen egel izango dira ta
idazki bakotxari epaikariak deritxon
beste punto edo egairen emongo dau-
soz. Sariketara amaitu daitenean idaz-
kizabal edo sobriak idegiko dira ta
ikusiko da batz beste zenbat ogeiren
edo punto izan dauzan bakotxak. Eta

